

minarierne. Endelig har der været Strid om Oprindelsen til disse her oftere nævnte Examinationskommissioner. Jeg troer rigtignok, at de oprindelig skrive sig fra nogle uheldige Forhold ved det theologiske Facultet; der kom Spørgsmaalet tillive og frem, men da det heldig var løst ved Doublering af Posten, faldt det bort fra dem, der havde reist det. Det er imidlertid i mine Dine en overordentlig Mærkværdighed, at da blev dette Spørgsmaal aabenbart grebet just af det Parti i Landet, som ellers næsten som et af sine Særkender hader alt Examinationsvæsen. Det kastede sig desuagtet nu med en ganske særdeles Over her over Examinationskommissioner, og vilde nu igjennem disse udvikle os det hele Examinationsvæsen i en ny udviklet Skikkelse. Det er imidlertid virkelig, maade dog vist alle indrømme, et kostbart Offer, til Examinationsvæsenets Altet at bevilge de 3,000 Rbd. til en theologisk Examinationskommission. Man maa vel betænke, at nu bliver der omtrent 34 Candidater om Aaret; det er altsaa ikke for at faae den theologiske Videnskab dyrket, det er ikke for at faae de Mænd opretholdt, der skulle tilegne sig Kundskaben, men blot for i Løbet af en Time eller to at constatere Candidaternes Kundskaber, at man anvender 100 Rbd. paa hver. Det er virkelig meget dyrt at gaae frem paa denne Maade; det forekommer mig langt naturligere, som jeg ved et andet Lovforslag ved et Vædringsforslag har antydet, noget stærkere at doublere Pladserne ved det theologiske Facultet, saa at man der i Fremtiden kunde gaae frem, ligesom man allerede gjør det ved det juridiske Facultet, med Hensyn til de danske Sprog, saaledes at den, der docerer, i Reglen ikke examinerer, saa bliver det i Virkeligheden med de Kræfter, der virke ved Universitetet til Fordeel for Studierne, en Examinationskommission i den Retning, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgfreds (Høgsbro) antydede. Det kan nok være, at man faaer en lettere Examen ved at faae en Examinationskommission end ved at examineres af sine egne kongelig ansatte Lærere; thi jeg troer rigtignok ikke, man kan sige, at man i det Exempel, det ærede Medlem for Skanderborg Amts 3die Valgfreds (Saaborg) nævnte

om de private og offentlige Latinskolers forskjellige Resultater ved Examen kan hente sig en sikker Dom om Skolevæsenet, men vist kun rettere en sikker Dom om Skarpheden i Prøverne. Det er Noget, der ligger meget nær, at de kongelige Skoler ere tilbøielige til at anstille en langt skarpere Prøve end de alene paa deres private Freqvents baserede Skoler, og derfor troer jeg, at det meest uheldige Exempel, det ærede Medlem kan anføre til Forsvar for sin Betragtning i Spørgsmaal om offentlige eller private Underviisningsanstalter just er Examinationsresultaterne ved de private Latinskoler.

Ordføreren: Efterat de to Forslag, der til dette Affnit vare stillede af Medlemmer udenfor Udvalget, ere tagne tilbage, har jeg kun nogle ganske faa Bemærkninger at gjøre. Forsaavidt den høitagtede Minister har omtalt den Bemærkning, der i Betænkningen findes under Nr. 70 med Hensyn til Examinationskommissionen, vil den ærede Minister vistnok kunne forstaae, at denne Bemærkning er rettet mod den Minister, som stillede Forslaget om en saadan, og som alligevel bagefter undlod at benytte den af ham selv erhvervede Bevilling paa Grund af, at der imidlertid var blevet nedsat en Commission, som aldeles ikke havde Noget med Universitetet at gjøre. Naar den ærede nuværende Minister imidlertid mener, at det dog kunde være naturligt og, som han sagde, høfligt imod denne Commission, at man ventede, indtil den var færdig med at behandle dette Spørgsmaal, som den efter sit eget Initiativ er kommen til at omhandle, saa skal jeg ikke modsige, at det nok kan være høfligt imod Commissionen; men Spørgsmaalet er, om det ogsaa er høfligt imod Rigsdagen, ialfald imod Folkethinget. Jeg troer i det Hele taget, at denne Commission har vist en Tilbøielighed til at brede sig, at beskæftige sig med Ting, som ialfald, hvor vidt man end tager dens Mandat, ligge udenfor dens Virksomhed, som f. Ex. Universitetsforhold, og jeg haaber derfor, at vi til 3die Behandling fra Udvalgets Side skulle være istand til at gjøre en Indstilling, hvorefter der kan være godt Haab om, at denne Com-